

บทคัดย่อ

ชื่อภาคนิพนธ์ : ปัญหาความต้องการของประชาชนชาวไทย-พุทธ ในเขตชุมชนชนบท
กับ อำนวยการนำของผู้นำในท้องถิ่น : ศึกษากรณีจังหวัดปัตตานี

ชื่อผู้เขียน : พ.ศ.ท. โสภณ ปานสมทรง

ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาศึกษา)

ปีการศึกษา : 2544

การศึกษาวิจัยเรื่อง ปัญหาความต้องการของประชาชนชาวไทย-พุทธ ในเขตชุมชนชนบทกับอำนวยการนำของผู้นำในท้องถิ่น : ศึกษากรณีจังหวัดปัตตานี มีวัตถุประสงค์ ก่อ (1) เพื่อศึกษาว่า ประชาชนชาวไทย-พุทธ ในเขตชุมชนชนบทของจังหวัดปัตตานี มีปัญหาความต้องการในด้านใด เรื่องใด และประเด็นใดบ้าง และ (2) มีผู้นำในท้องถิ่น ประเภทระดับ ตั้งแต่ผู้นำละแวกบ้าน หมู่บ้าน ตำบล หรือ อบต. จนถึงนักการเมืองท้องถิ่น ส.ส. และข้าราชการ ที่สามารถพึ่งพาหรือสนองตอบต่อปัญหาความต้องการต่างๆของประชาชนได้หรือไม่ เพียงใด โดยกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ หัวหน้าครัวเรือนที่นับถือศาสนาพุทธ กลุ่มสมรส หรือบุตร ที่อาศัยอยู่ในเขตชุมชนชนบท ในเขตพื้นที่อำเภอ เมือง หนองจิก ยะหริ่ง โคกโพธิ์ และแม่ลาน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์หัวหน้าครอบครัว กลุ่มสมรส หรือบุตร ที่นับถือศาสนาพุทธ ในเขตชุมชนชนบทของจังหวัดปัตตานี สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ

ผลการศึกษา ปรากฏว่า

1. ด้านเศรษฐกิจ มีปัญหาเรื่องรายได้จากอาชีพหลัก ประเด็นการมีรายได้ไม่แน่นอน ส่วนปัญหาความเดือดร้อนมากที่สุด ได้แก่เรื่องรายได้จากอาชีพหลัก ด้านสังคม มีปัญหาเรื่องสุขภาพอนามัยประเด็นโรคทั่วไป ส่วนปัญหาความเดือดร้อนมากที่สุด ได้แก่เรื่องยาเสพติด ด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม มีปัญหาเรื่องสิ่งแวดล้อมมลภาวะ ประเด็นการกำจัดขยะและของเสีย ส่วนปัญหาความเดือดร้อนมากที่สุด ได้แก่เรื่องสิ่งแวดล้อมมลภาวะ และด้านสาธารณสุขมีปัญหาเรื่องถนน ประเด็นถนนชำรุดเสียหายบ่อย ส่วนปัญหาความเดือดร้อนมากที่สุด ได้แก่เรื่องถนน

2. ผู้ที่มีอำนวยการนำพาในการช่วยเหลือเมื่อชาวบ้านมีปัญหาเดือดร้อนเป็นส่วนใหญ่ เป็นคนใกล้ชิดตัวเป็นหลัก ได้แก่ คนในละแวกบ้าน คนในระดับหมู่บ้าน คนในระดับตำบล กำนันผู้ใหญ่บ้าน และกรรมการหมู่บ้าน และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

ข้อเสนอแนะ

1. ควรจัดให้มีเวทีประชาคมในระดับหมู่บ้าน / ตำบล พุศุคยเรื่องของชุมชน วิเคราะห์

(2)

ชุมชน หยิบประเด็นปัญหาของชุมชนมาวิเคราะห์หาสาเหตุ และร่วมกันกำหนดแนวทางแก้ไข ปัญหาของชุมชน นำเสนอปัญหาและสาเหตุไปยังหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยด่วน

2. ควรเร่งให้มีการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นอย่างรวดเร็วควบคู่ไปกับการกระจายความรับผิดชอบ และการบริหารจัดการสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3. ควรเร่งกระจายงบประมาณลงไปชุมชน เพื่อแก้ไขปัญหาคือความเดือดร้อนต่างๆในชุมชน ให้ลึกถึงระดับรากหญ้า และให้ชุมชนและท้องถิ่นเป็นผู้วางแผนงานและ โครงการตามความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง

4. ควรให้หน่วยราชการที่มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานอยู่ในชุมชนชนบท เช่น ป่าไม้ เกษตร พัฒนาชุมชน เป็นต้น ทำการรณรงค์ส่งเสริมการกำจัดขยะและของเสียต่างๆ และร่วมกับองค์กรชุมชนกำหนดและวางแผนการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมในชุมชนอย่างจริงจัง

5. ให้ข้าราชการในระดับอำเภอ/ตำบล รณรงค์ส่งเสริม สนับสนุน กระตุ้นให้คนในชุมชน ตัดเลือกตัวแทนให้เข้าไปมีบทบาทหน้าที่ในการบริหารกิจการของบ้านเมืองในระดับต่างๆ จากผู้ที่เป็นคนดี คนมีความรู้ มีความเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อชุมชน และเป็นที่ยอมรับของทุกคนในชุมชน

6. ควรส่งเสริมให้มีการศึกษาวิจัยในเรื่องเดียวกันนี้ในพื้นที่อื่นๆ ด้วย และนำผลการศึกษาไปเสนอแนะต่อหน่วยงานที่รับผิดชอบในการแก้ปัญหาของชนบทต่อไป